

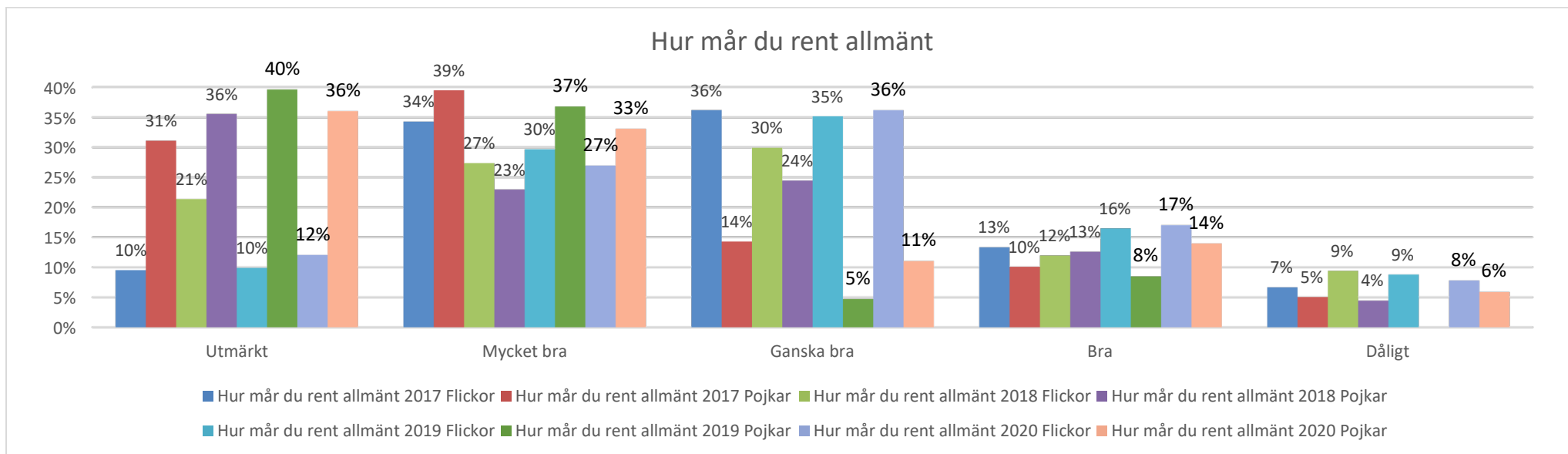
Analys Drogvaneundersökning åk 9 2020

Antal elever 373

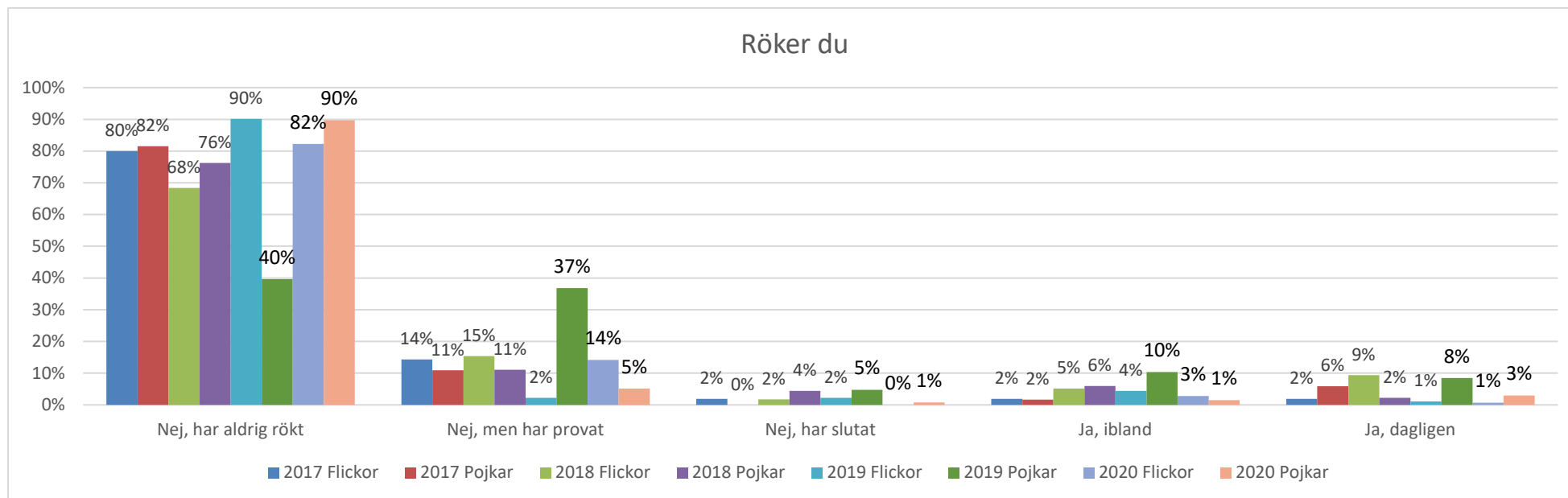
Antal svarande 282 76%

STENUNGSUNDS
KOMMUN

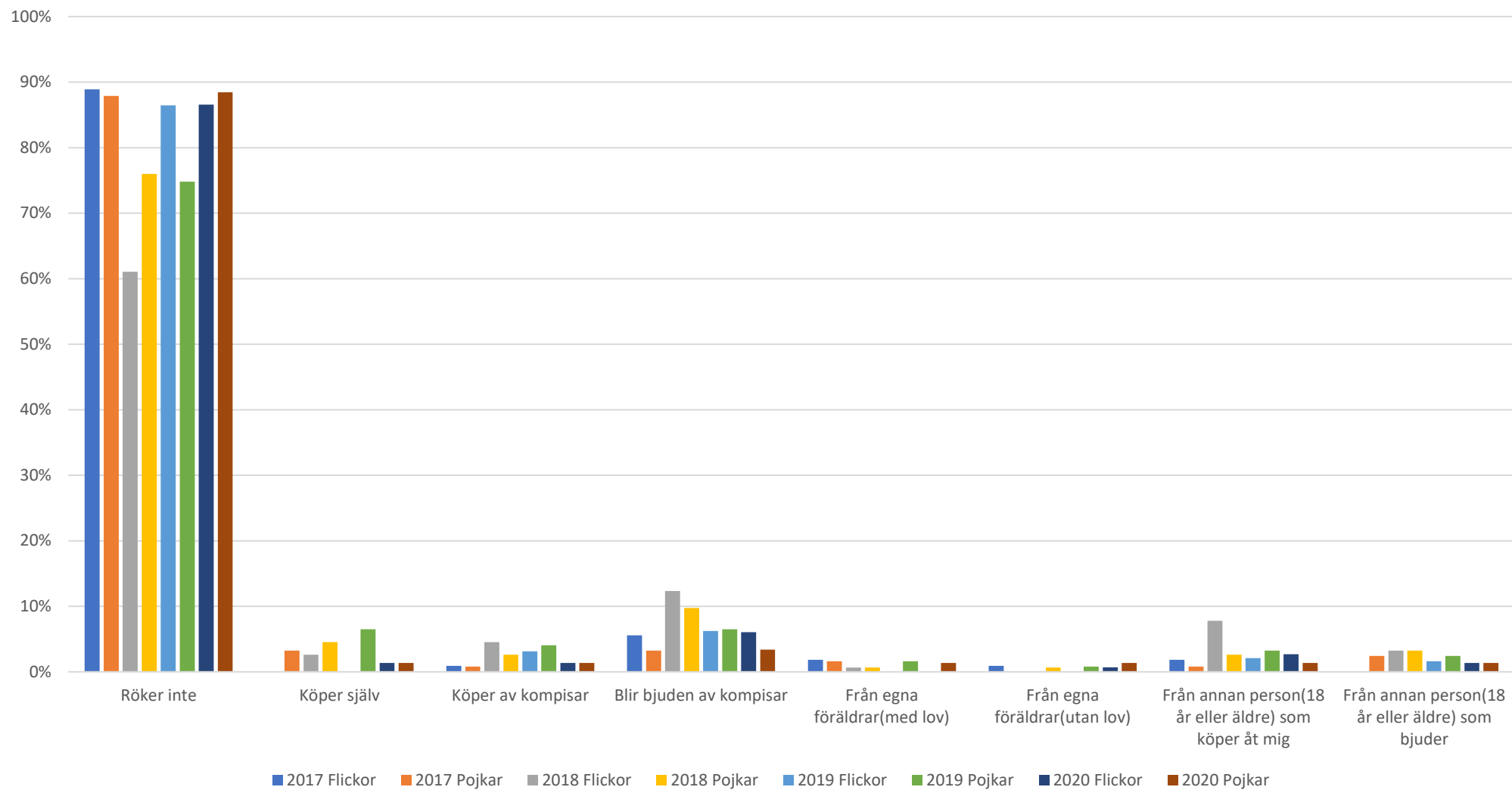

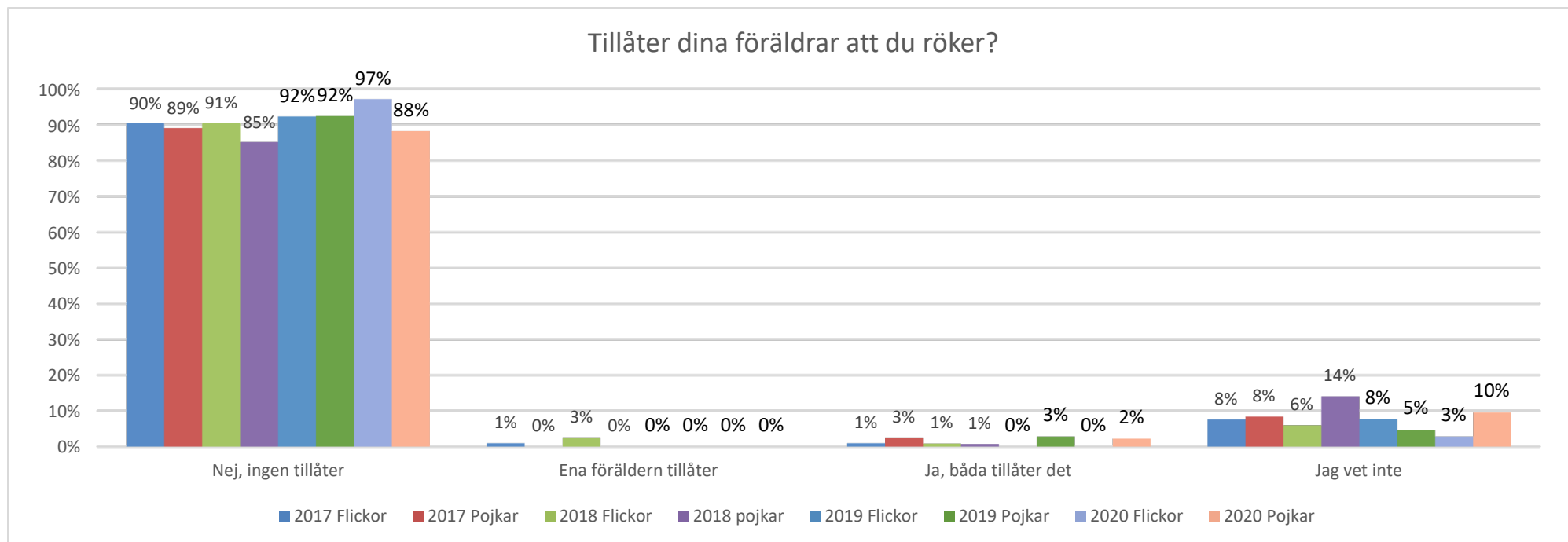
Som går att utläsa i tabellen så upplever de flesta ungdomar i åk 9 att allmäntillståndet är mycket bra eller ganska bra. Inga större svängningar i trenden även om man tittar längre bakåt i tiden. Dock är det en mindre grupp som rapporterar att de upplever att de mår dåligt, ca 7 % över tid

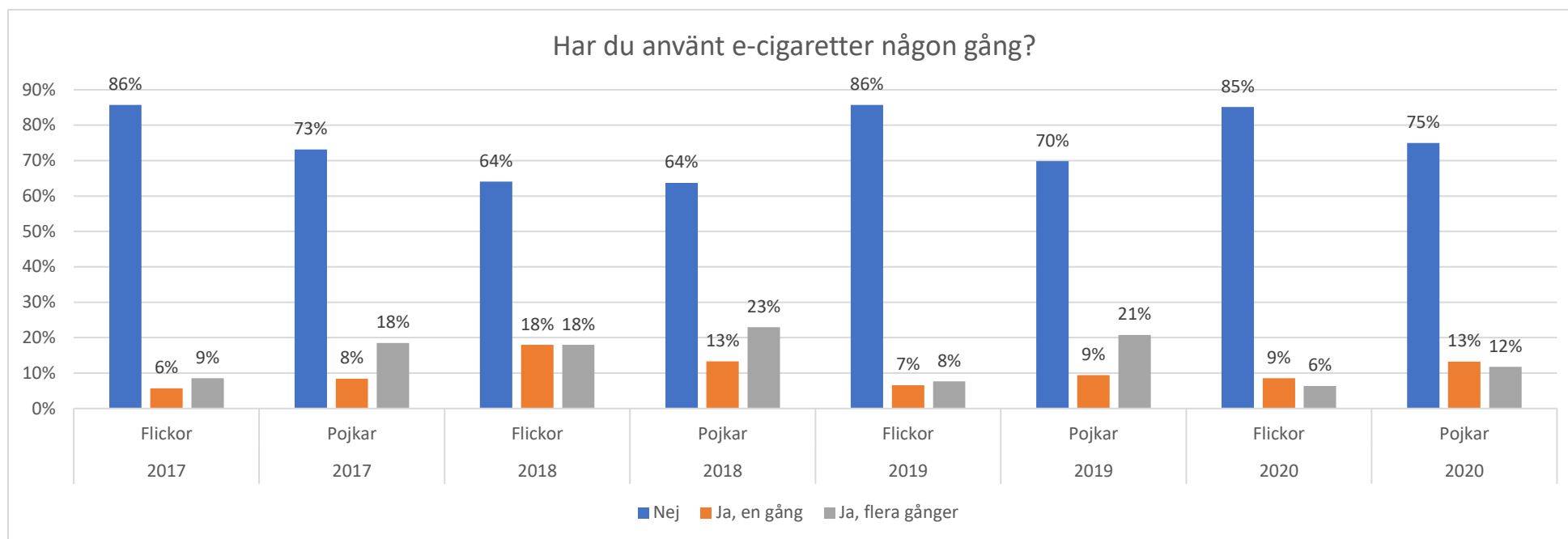
Rökningen har minskat över tid bland elever i åk 9. Ser man tillbaka till 2008 då var ca 13 % av flickorna och 6 % av pojkarna dagligrökare. En trend som minskat långsamt varje år vilket är mycket glädjande. I året undersökning så är det 3% av flickorna och 1% av pojkarna som rapporterar att de är dagligrökare.

Var får du vanligtvis cigaretter ifrån?

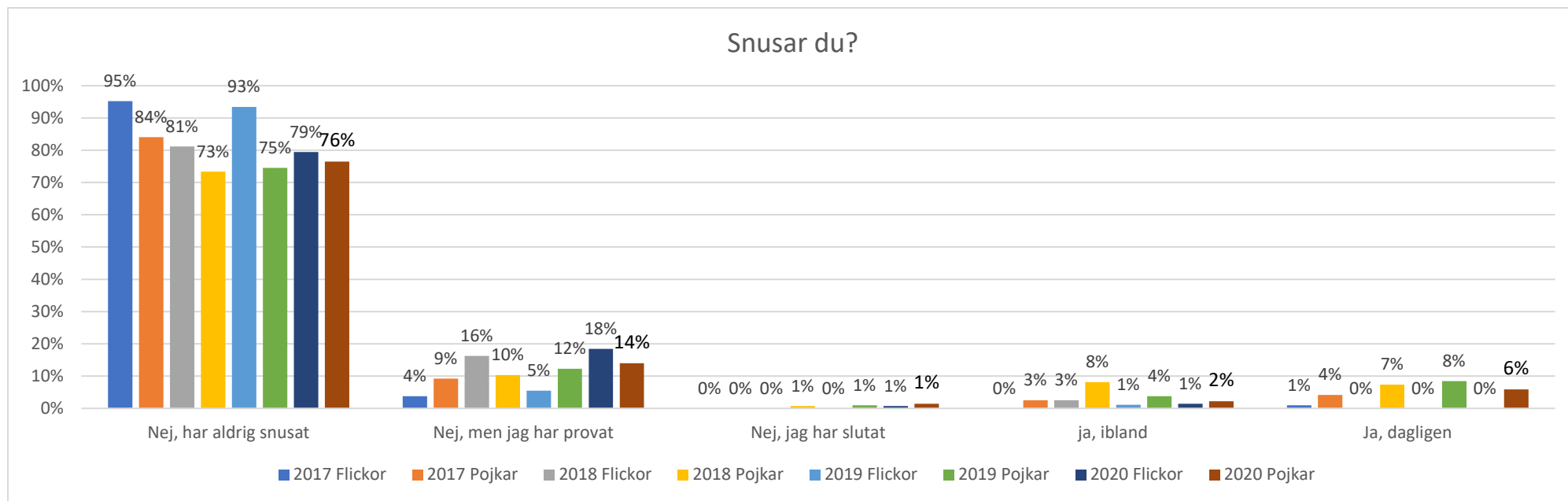

Större antalet föräldrar tillåter inte att barnen röker. Frågeställningen har förändrats för ett antal år sedan, men tex 2008 och 2011 så köpte ca 6 % av föräldrarna tobak till sina barn i åk 9. Så även här kan man spåra en större medvetenhet av tobakens skadeverkningar i föräldragruppen som de så klokt förmedlar till sina barn.

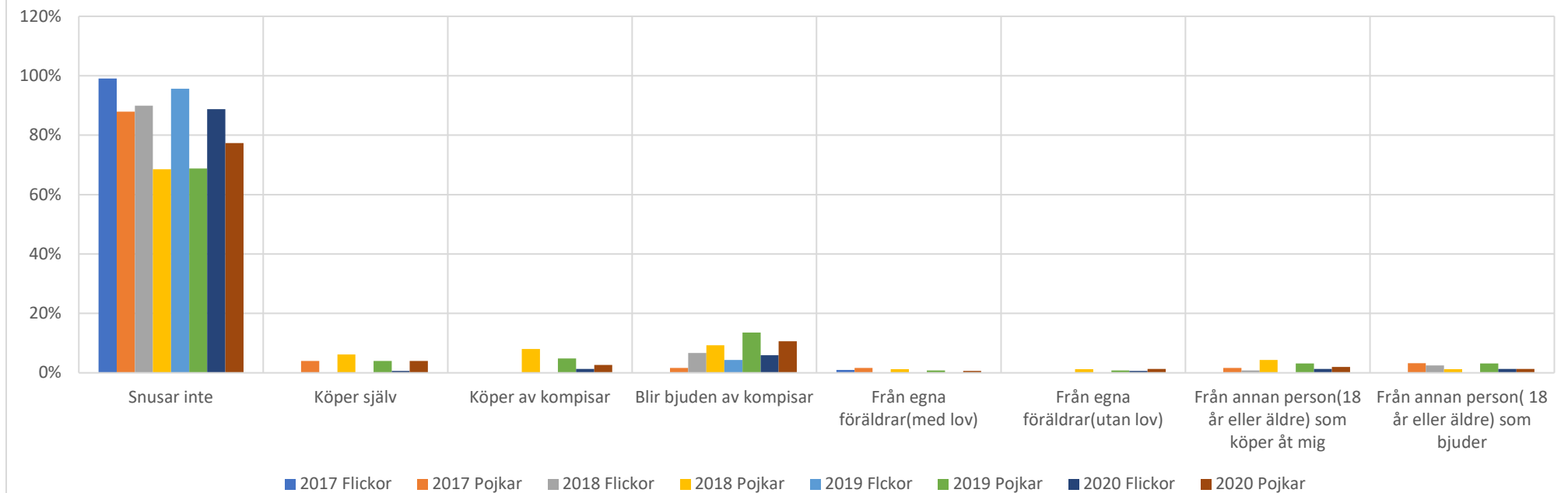

E-cigarett är en "nyhet" i drogvanundersökningar, men en fundering som är relevant är om e-cigarett tagit över cigaretternas roll hos unga, kopplat till att medvetenheten om tobakens skadeverkningar ökar över tid.

Konsumtionen av snus sjunker något över tid, frågeställningen var dock annorlunda fram till 2011, då frågan var "Snusar du". 2005 då uppgav 17% av pojkarna och 3 % av flickorna att de snusade, 2011 9% av pojkarna och 4% av flickorna.

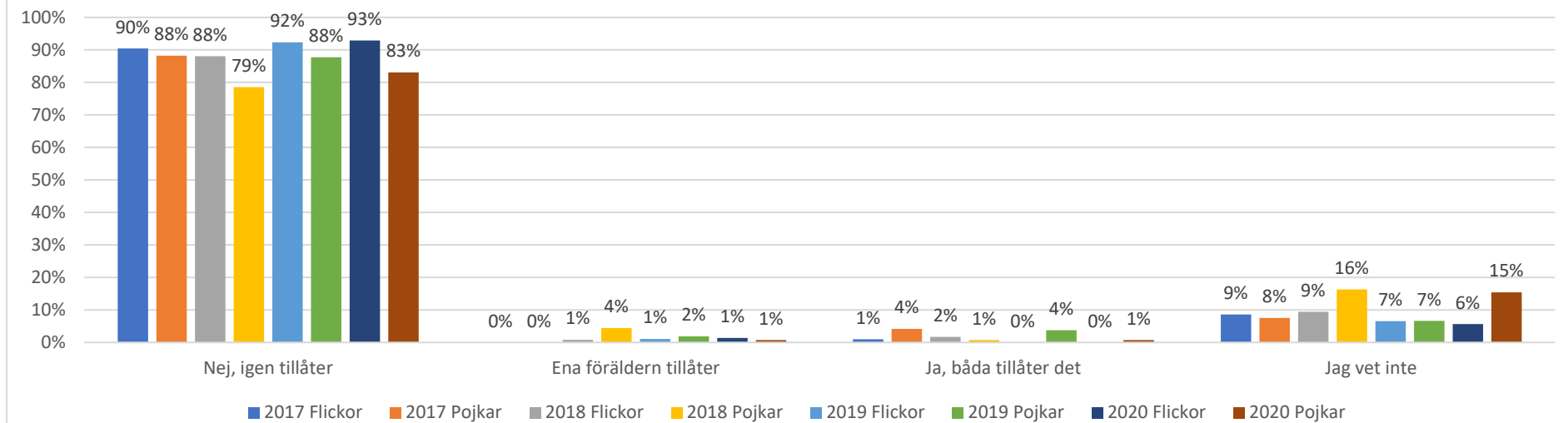
Var får du vanligtvis snus ifrån?

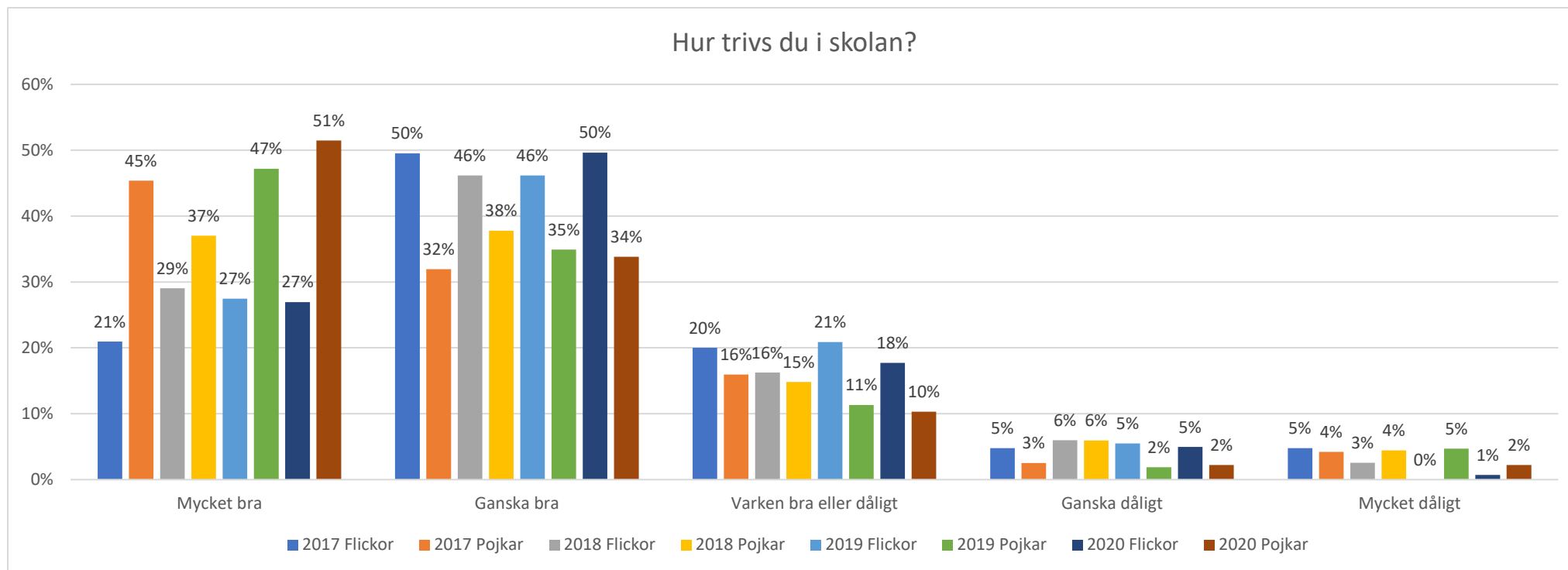
Samma trend som cigaretter så har föräldrar blivit mer gränssättande över tid och inte köper snus till sina ungdomar. Ser man tillbaka så är det en markant förändring sedan 2005, vilket är mycket glädjande.

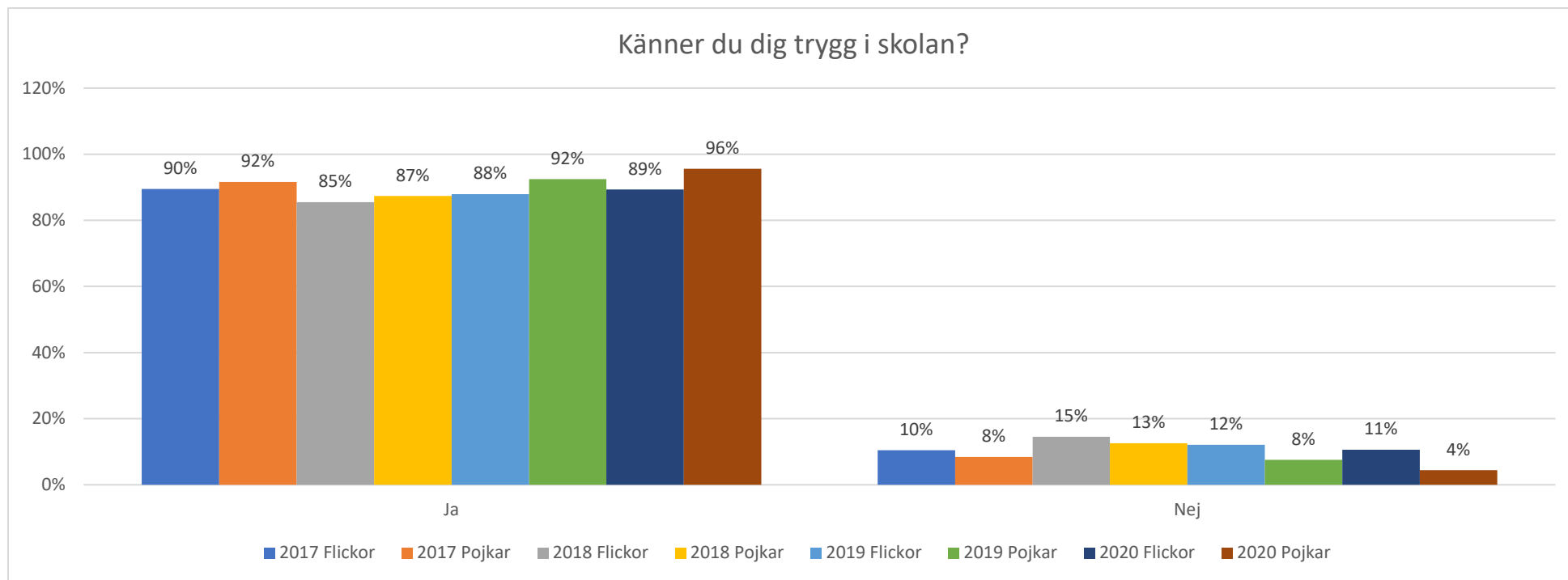
Tillåter dina föräldrar att du snusar?

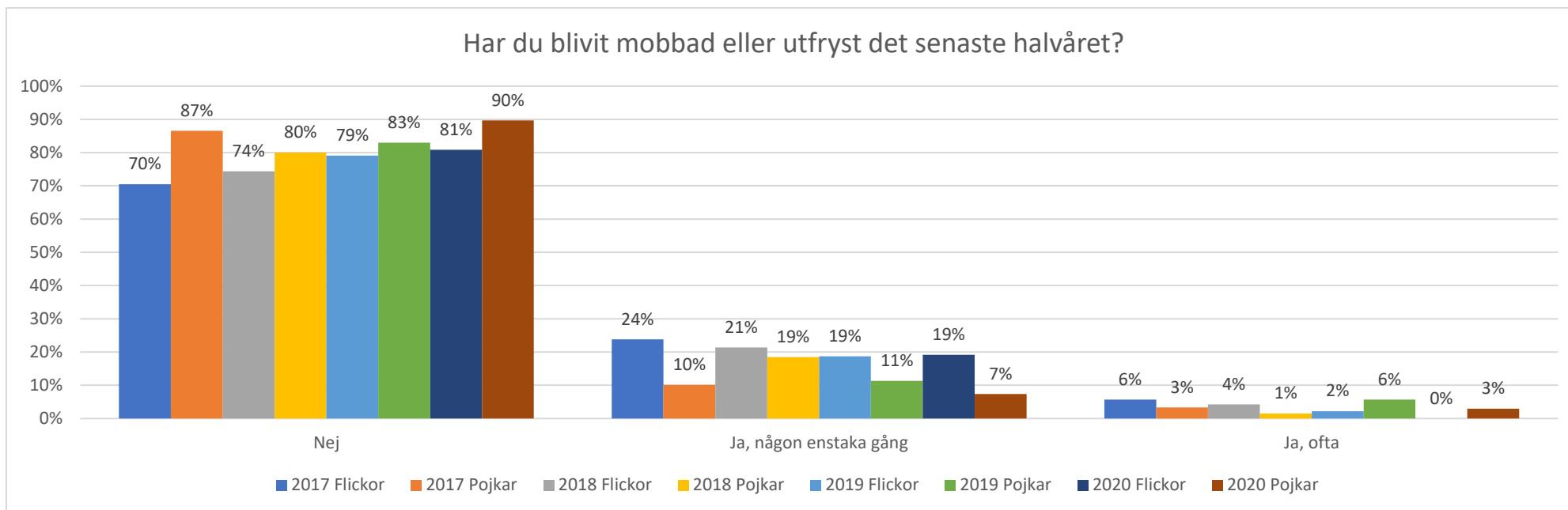
De flesta föräldrar tillåter inte att deras ungdomar snusar. även här ser vi en större medvetenhet i vuxengruppen om man ser tillbaka till tex 2005 där skillnaden är ca 5 procentenheter högre i tillåtandedelen.

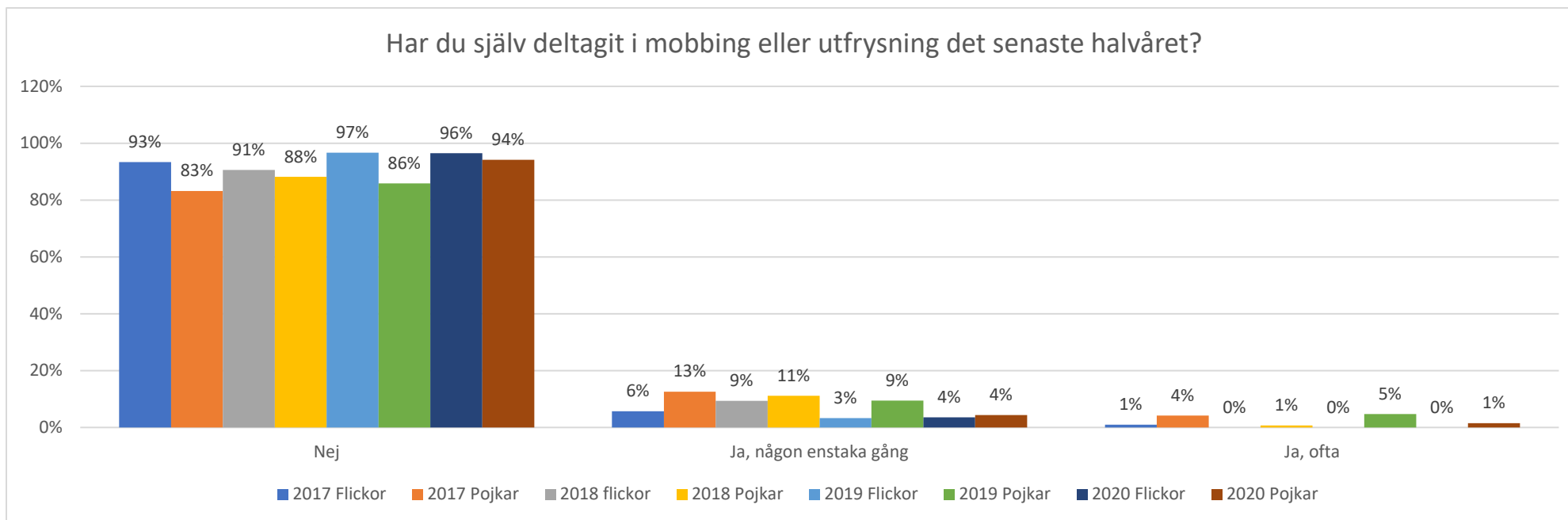
Det största antalet ungdomar trivs mycket bra eller ganska bra i skolan en trend som sett likadan ut genom åren, så 8 av 10 ungdomar uppger att skoltrivseln är mycket bra eller bra om man ser från -05 och framåt. En liten grupp, 4% pojkar och 6% flickor uppger att de trivs ganska dåligt eller mycket dåligt i skolan.

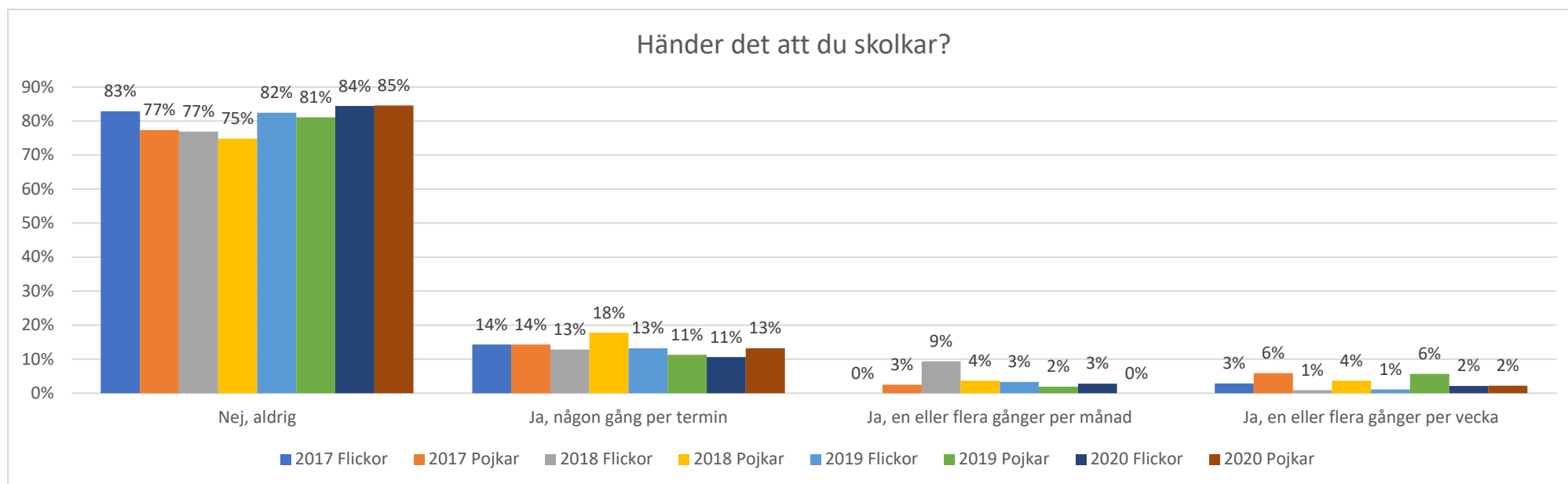
Trygghet är också en ”ny” fråga i drogvanundersökningen. Det man kan reflektera över är att pojkar upplever en något större trygghet i skolmiljön än flickor, gruppen som rapporterar att de upplever otrygghet 2020 11% av flickorna och 4% av pojkarna.

90 % av pojkarna och 81% av flickorna upplever inga trakasserier 2020. Flickor upplever mer än pojkar att de utsätts för trakasserier. Att man utsätts för trakasserier ofta är en allvarlig företeelse, i den gruppen 2020 är det 3% pojkar som rapporterar in att de utsätts ofta. 2020 rapporterar 19% av flickorna att de utsätts någon enstaka gång och enligt statistiken ser ut som det är en trend som har funnits över tid.

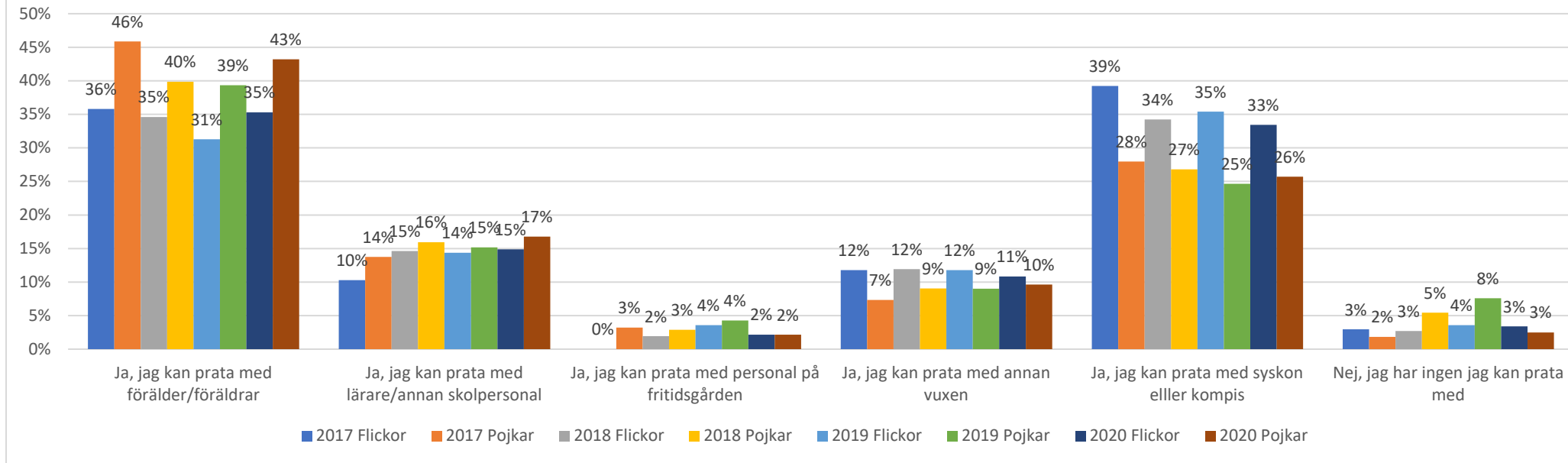

Större delen av ungdomar deltar inte i mobbing och trakasserier, 4% någon enstaka gång, vilket ser ut som en minskade trend. 2020 är det 1% av pojkarna som svarar "ja ofta". Ändå upplever för många att de är utsatta. Kopplar man det till att ca 10% av eleverna i åk 9 upplever otrygghet i skolmiljön, så är det en fråga att diskutera.

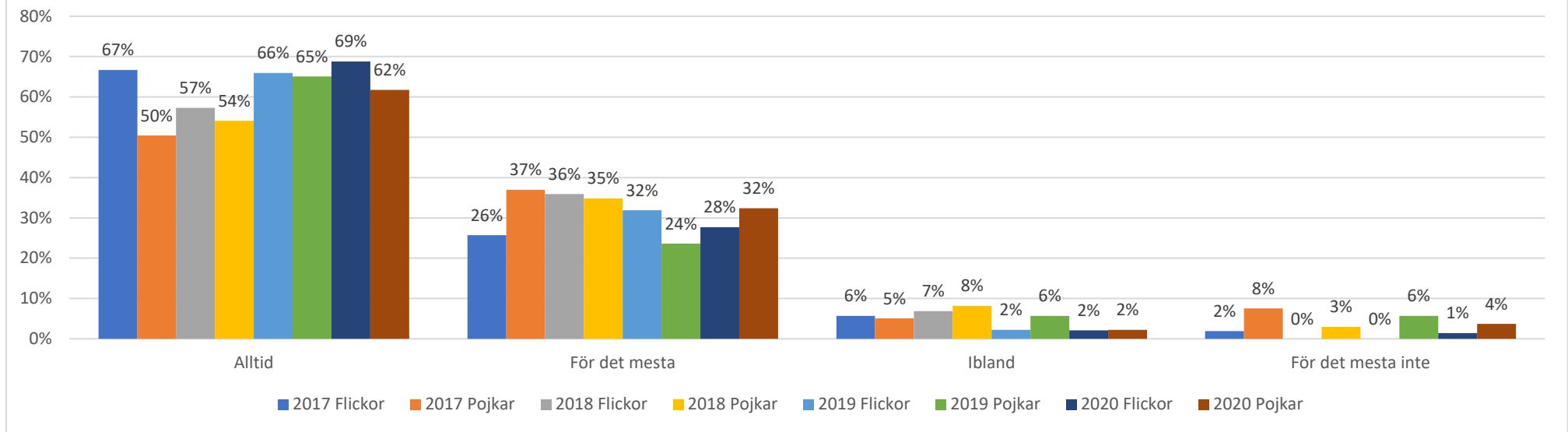
Ser man tillbaka till 2005-2011 så rapporterar 57 % av pojkarna och 47% av flickorna att de aldrig skolkar, kan jämföras med dagens resultat som är mycket glädjande, 84% av flickorna och 85% av pojkarna skolkar aldrig. I gruppen som skolkar så är det framför allt ”någon gång per termin” som är övervägande. De som skolkar ”en eller flera gånger i veckan” är det 2% av pojkarna och 2% av flickorna enligt rapportering 2020.

Har du någon att prata med om det som du tycker är viktigt?

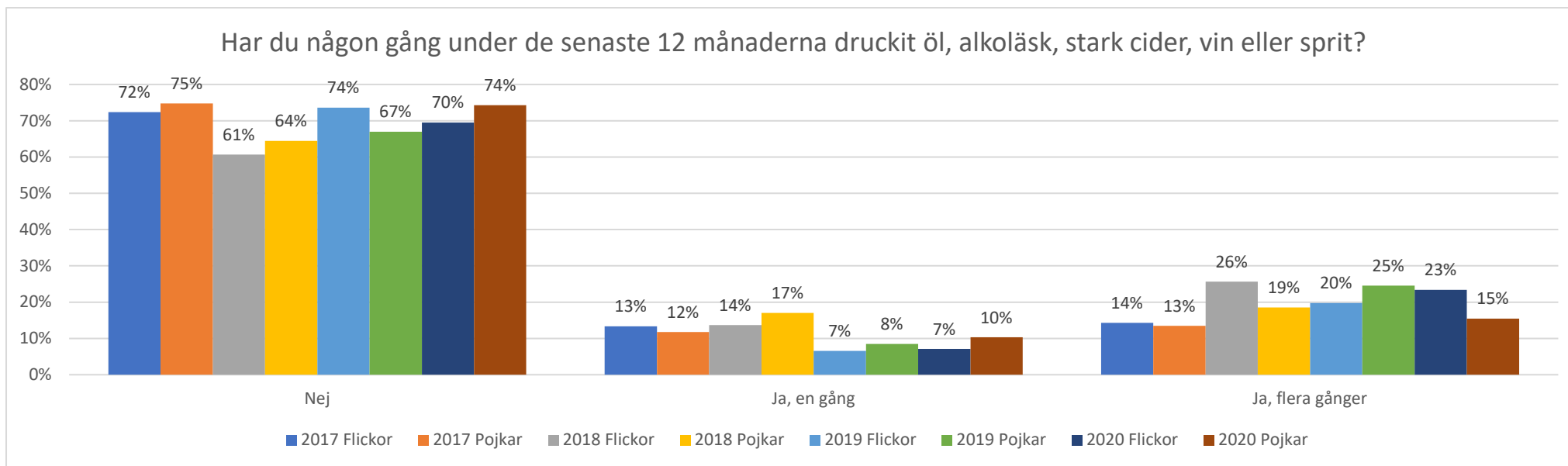
Flickor pratar mer med sina föräldrar än pojkar, Drygt 30% av pojkarna och drygt 40% av flickorna samtalar med sina föräldrar om det som de anser är viktigt. Nästkommande grupp är kamrater 33% flickor och 26% pojkar som ges förtroende för viktiga samtal, efter det lärare och skolpersonal 15% flickor och 17% pojkar, allt enligt 2020 år rapportering.

Vet dina föräldrar var du är på fredags- och lördagskvällar?

69% av flickornas och 62% av pojkarnas föräldrar har koll på var deras barn är på fredags och lördagskvällarna. Ungdomarna rapporterar att liten grupp föräldrar, total 5 % 2020 att de "för det mesta" inte har koll på var ungdomarna befinner sig på helgkvällar.

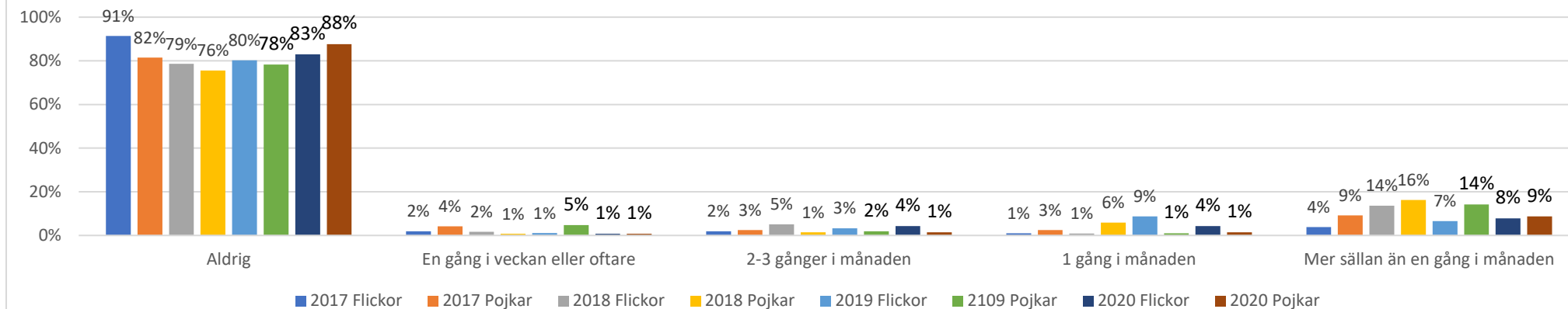

70% av flickorna och 74% av pojkarna har aldrig druckit alkohol enligt 2020 år rapportering. Fler flickor än pojkar 25% flickor, respektive 15% pojkar har druckit alkohol flera gånger. Där kan man utläsa en ökning av alkoholkonsumtion för flickorna, från 14% 2017 till 23% 2020.

Men ser man tillbaka till 2005 så var det 72 % av flickorna som någon gång hade druckit alkohol och siffran steg till 79% 2011. Av pojkarna hade 55% druckit alkohol och siffran steg till 60%. Så det har blivit otroligt mycket bättre över tid. Vad mer som man kan reflektera på är att flickor dricker mer alkohol än pojkar, dels över tid och så även idag.

Tänk tillbaka på de senaste 12 månaderna. Hur ofta har du, vid ett och samma tillfälle, druckit alkohol motsvarande minst fyra stora burkar starköl/starkider eller 25cl sprit eller en helflaska vin eller sex burkar starköl.

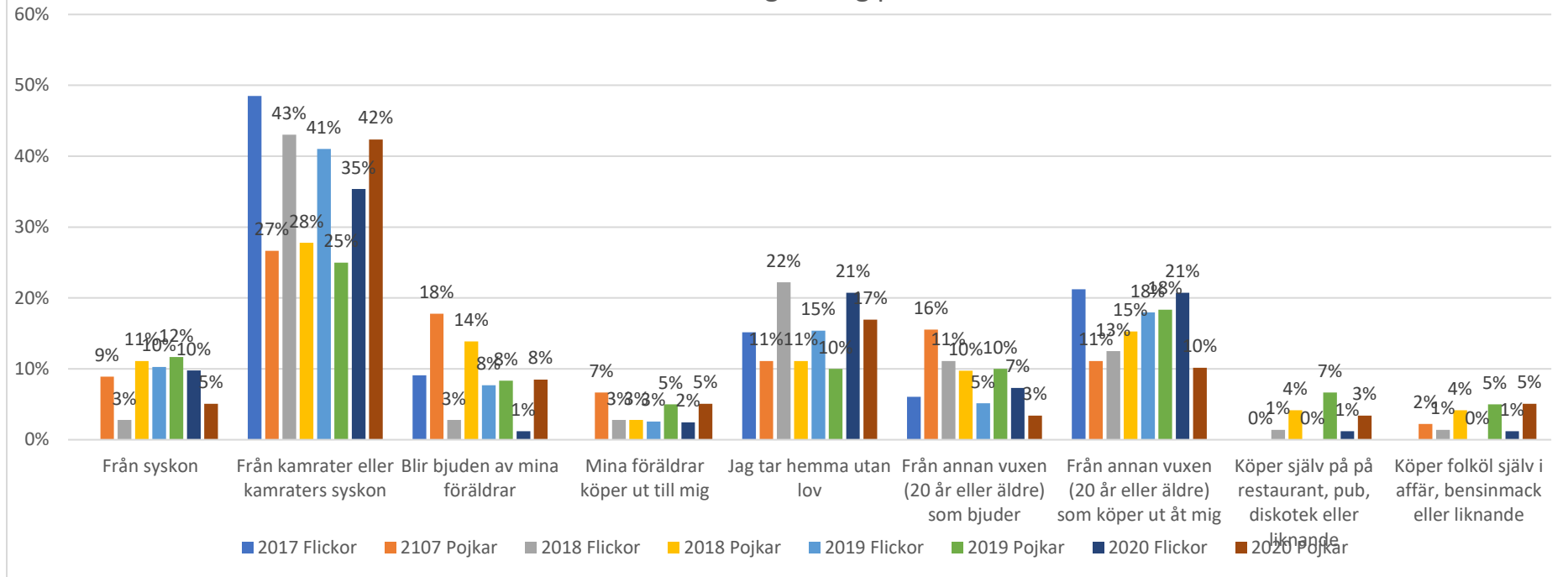

Intensivkonsumtion eller suppa sig full som man säger. 2005 rapporterar 49 % av flickorna att de varit berusade och siffran steg till 58% 2011. 35% av pojkarna hade varit berusade 2005 och siffran steg till 48% 2011.

2011 hade 26% av flickorna intensivkonsumerat fler än en gång per månad och 23% av pojkarna rapporterade samma beteende.

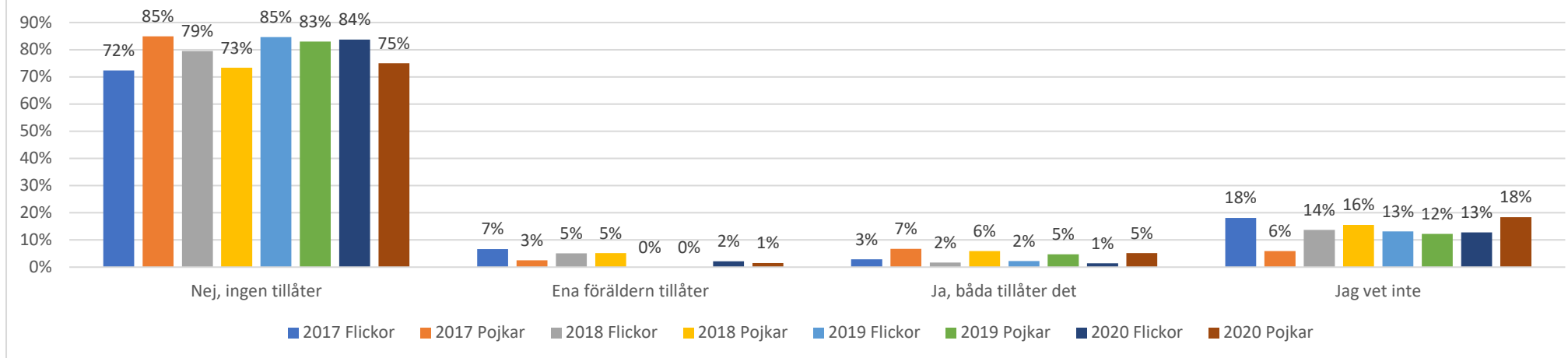
Dagens tabeller är lite missvisande mot de från tidigare år, men slår man ihop alt 2-4 så blir resultaten hyfsat likvärdiga. Resultatet blir då 9% av flickorna och 3% av pojkarna som intensivkonsumerat fler än en gång per månad. Ytterligare en grupp kommer till i nutid, de som "mer sällan än en gång i månaden" intensivkonsumerar alkohol. Men en markant minskning av alkoholkonsumtion kan man avläsa tydligt och enligt CAN så är konsumtionen bland elever i åk 9 historiskt låga.

Var får du vanligtvis tag på alkohol

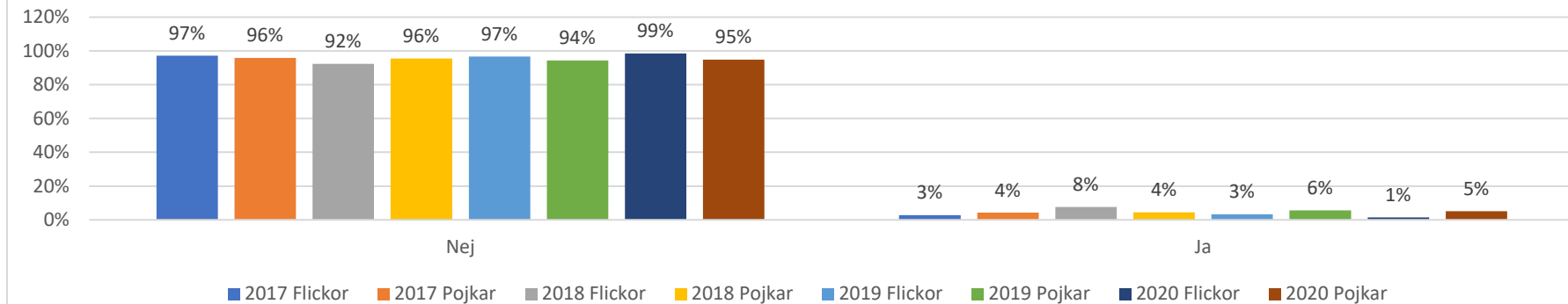
Den största delen av lagning till minderåriga sker från äldre kamrater eller syskon. Föräldrar som köper ut till sina barn sjunker mer och mer och 2020 är det 5% av pojkarnas föräldrar och 2% av flickornas som förser sina barn med alkohol. Trenden går helt klart åt rätt håll gällande lagning och med ytterligare information kan siffrorna pressas ner ännu mer. Målet ska ju vara att inga ungdomar dricker alkohol i före 18 års ålder.

Tillåter dina föräldrar att du dricker alkohol?

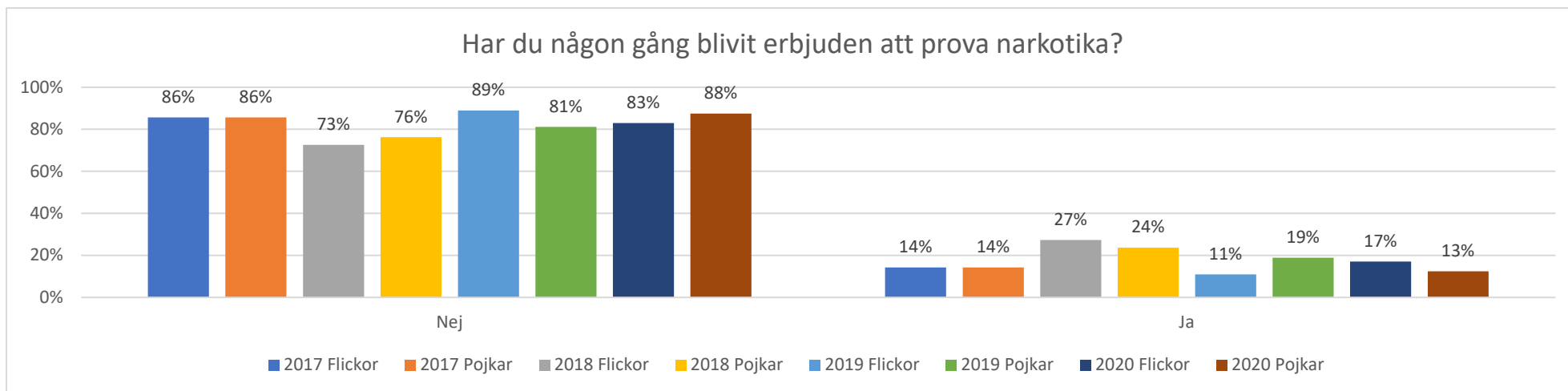

Som man ser i tabellen så är det ytterst få föräldrar som tillåter att ungdomarna dricker alkohol, i den lilla gruppen tillåtande föräldrar så handlar det i princip om föräldrar till pojkar 5% enligt 2020 år rapportering. Så en klar norm är icke tillåtande föräldrar, vilket är otroligt bra. Över tid så finns ingen större förändring, föräldraperspektivet har dock inte funnits med så många år i drogvanundersökningarna.

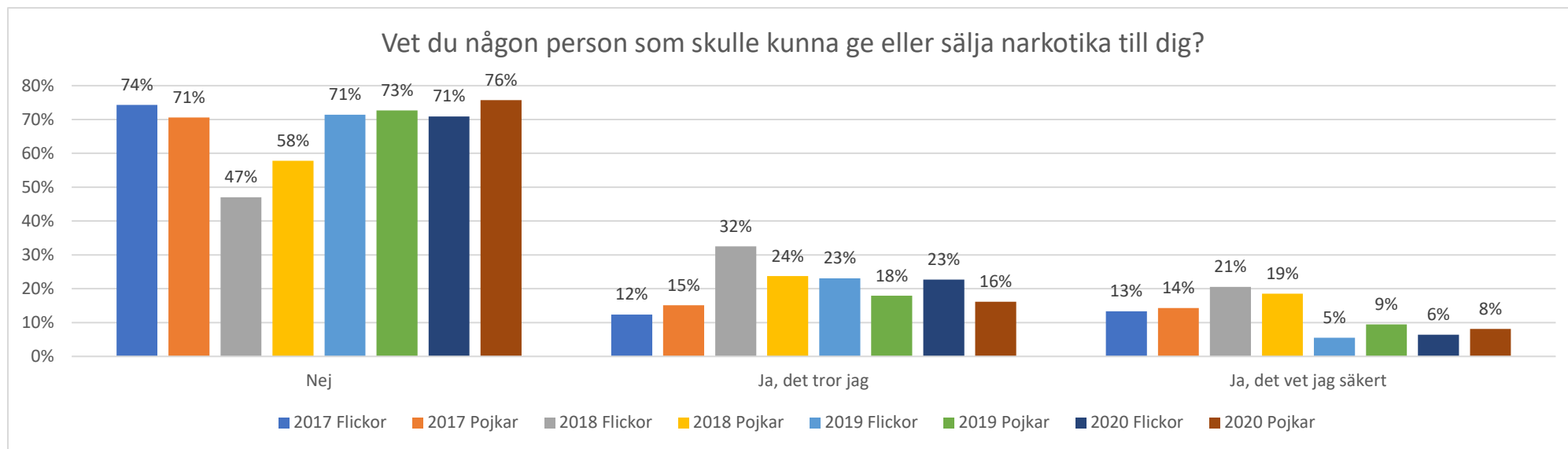
Har du någon gång använt narkotika?(Med narkotika avses till exempel hasch, marijuana, amfetamin, ecstasy, LSD, kokain, heroin, GHB och Spice)

Från 2005 till 2011 har andelen flickor angett att de använt narkotika med 6% 2005 till 9% 2011, pojkar 4% 2005 till 5% 2011. Så vi kan spåra en minskning med några procentenheter samt att framför allt flickor inte provat narkotika i alls så stor utsträckning som tidigare år. 2020 rapporterar 1% av flickorna och 5% av pojkarna att de någon gång provat narkotika, vilket är det lägsta procentantalet sen vi började göra drogvaneundersökningar i Stenungsund.

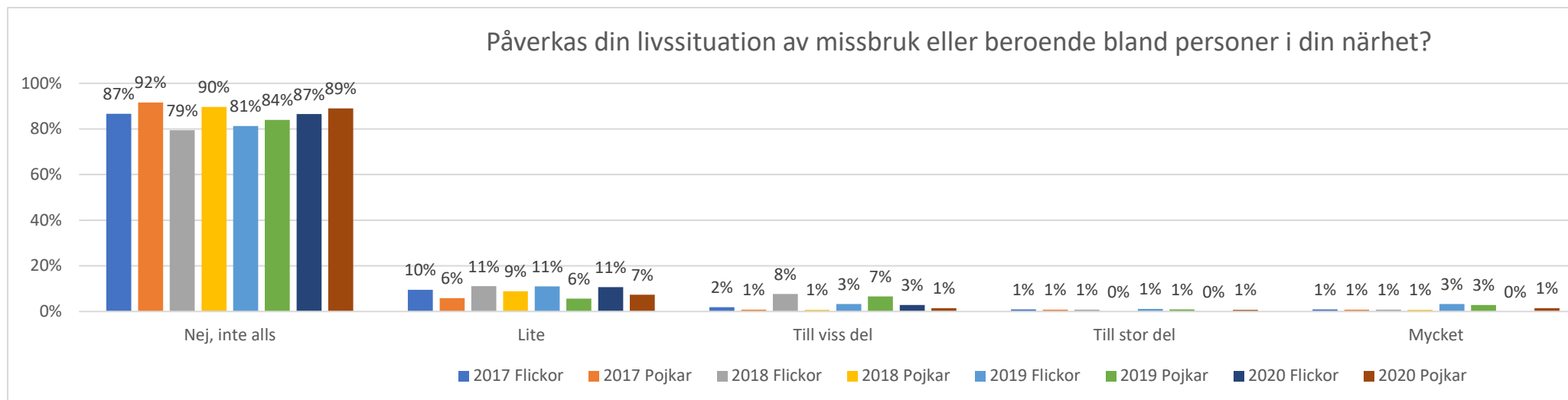

Att man någon gång blivit erbjuden att prova narkotika har ökat med någon procentenhet över tid, men är i princip försumbar då det handlar om en till två procentenheter. Men grov räknat så blir var sjunde elev i åk 9 någon gång erbjuden att prova narkotika i dagsläget. 2020 rapportera 17% av flickorna och 13% av pojkarna har blivit erbjudna att prova narkotika.

Under de sista åren har det skett en markant förändring gällande kännedom om någon som kan "fixa" droger. Enligt de sista undersökningarna så sjunker kunskapen om detta "Ja det vet jag säkert", vilket är positivt. Men ser man tillbaka ytterligare några år, så är det tyvärr ett trendbrott. Då var det inte alls vanligt att åk 9 elever kände till någon som kunde sälja narkotika ("Ja det vet jag säkert"), kanske någon procent på sin höjd. 2020 rapportera 6% av flickorna och 8% av pojkarna att "ja det vet jag säkert" gällande kunskapen om införskaffade av narkotika.

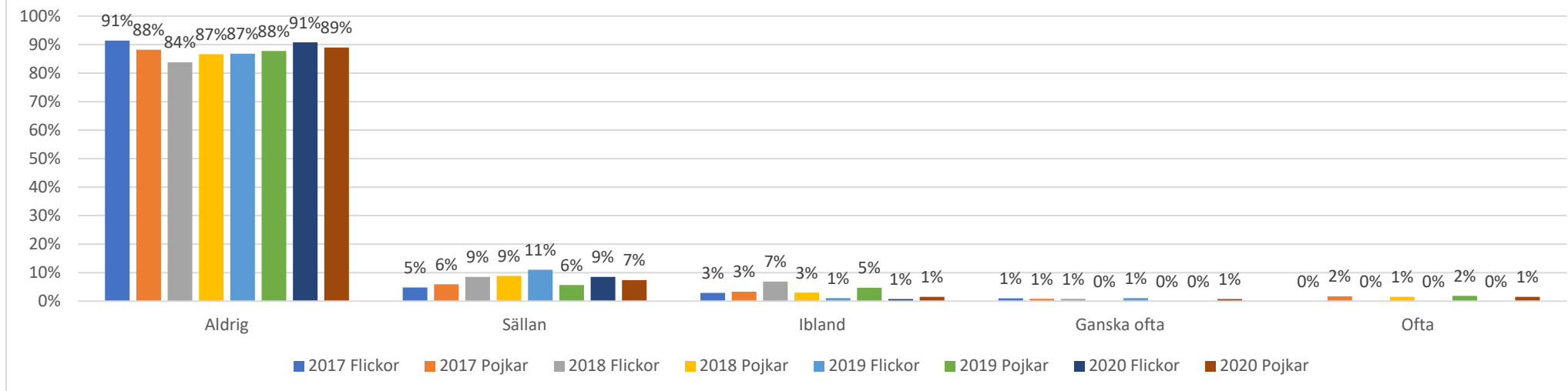
Reflektion: Så vi kan nog anse att narkotikan närmat sig ungdomsvärlden pga ökad tillgång i samhället. Det mer glädjande är, att vi då kan säga att ungdomarna gör mer medvetna val att avstå då färre elever inte provat fast tillgången ökat.

2011 svarade flickor att 10% påverkas mycket i sin situation av missbruk i hemmet 0% av pojkarna. Idag så ser vi en ljusning då bara någon procentenhet upplever detsamma, 1% av pojkarna och 0% av flickorna.

Har du upplevt våld eller hot om våld i din hemmiljö?

Om man ser tillbaka till 2011 så är enligt ungdomarnas rapportering att färre upplever våld i hemmet, 2011 var siffran för "ofta" 5% och "ibland" också 5% som kan jämföras med 2020 rapportering "Ofta" 1% pojkar och 0% flickor "ibland" 1% pojkar och 1% flickor. I dagsläget så upplever 91% av flickorna och 89% av pojkarna miljöer där det inte förekommer hot eller våld, frågeställningen "aldrig". Det är en klar förbättring från 2011 då 65% av flickorna och 78% av pojkarna svarade "aldrig" på samma fråga.

Spel om pengar

